

HỨNG THÚ HỌC TẬP CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM – HUNGARY

Nguyễn Hoàng Hiếu

Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung

Tóm tắt: Chất lượng học tập các môn lý luận chính trị đối với sinh viên trường ĐHCN Việt – Hung phụ thuộc vào nhiều yếu tố như phương pháp giảng dạy của giảng viên, phương pháp học tập của sinh viên, điều kiện cơ sở vật chất, chương trình, giáo trình, ý thức học tập của sinh viên... Bài viết này tìm hiểu thực trạng hứng thú học tập các môn lý luận chính trị của sinh viên nhà trường và đề ra một số giải pháp nâng cao hứng thú học tập các môn lý luận chính trị cho sinh viên Trường Đại học Công nghiệp Việt – Hung.

Từ khóa: Sinh viên, hứng thú, lý luận chính trị

INTEREST IN LEARNING POLITICAL THEORY SUBJECTS OF STUDENTS AT VIETNAM-HUNGARY UNIVERSITY OF INDUSTRY

Nguyen Hoang Hieu

Faculty of Political Theory, Vietnam – Hungary University of Industry

Abstract: Academic quality in political theory courses for students of Vietnam - Hungary Industrial University depends on many factors, such as teaching methods of teachers, learning methods of students, infrastructure conditions, chapter and curricula, awareness of students in learning.... This article finds out the students' interest in learning the subjects of political theory, and proposes a number of measures to improve interest in learning these subjects for students of Vietnam - Hungary Industrial University.

Keywords: Students, excitement, political theory

Nhận bài: 20/08/2025

Phản biện: 16/09/2025

Duyệt đăng: 21/09/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hứng thú là một trong những hiện tượng tâm lý phức tạp. Thuật ngữ hứng thú được sử dụng khá rộng rãi, trong đời sống hằng ngày, với hàm nghĩa là sự thích thú, yêu thích... thiên về mặt cảm xúc của con người, nhưng đó chỉ là một dấu hiệu của hứng thú. Dưới góc độ Tâm lý học thì có nhiều cách giải thích khác nhau về hứng thú. Tác giả Nguyễn Quang Uẩn cho rằng: “Hứng thú là thái độ đặc biệt của cá nhân đối với đối tượng nào đó, vừa có ý nghĩa đối với cuộc sống, vừa có khả năng mang lại khoái cảm cho cá nhân trong quá trình hoạt động”. Học hay còn gọi là học tập, học hành, học hỏi quá trình tiếp thu cái mới hoặc bổ sung, trau dồi các kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm, giá trị, nhận thức hoặc sở thích và có thể liên quan đến việc tổng hợp các loại thông tin khác nhau. Từ cách hiểu về hứng thú và học tập ở trên, hứng thú học tập chính là thái độ của chủ thể đối với đối tượng của hoạt động học tập, vì sự lôi cuốn về tình cảm, ý nghĩa thiết thực trong quá trình nhận thức.

Sự hứng thú gắn liền với tình cảm của con người, nó là động cơ thúc đẩy con người tham gia tích cực vào hoạt động đó. Trong bất cứ công việc gì, nếu có hứng thú làm việc con người sẽ có cảm giác dễ chịu với hoạt động, nó là động cơ thúc đẩy con người tham gia tích cực và sáng tạo hơn vào hành động đó. Ngược lại nếu không có hứng thú, dù là hành động gì cũng sẽ không đem lại kết quả

cao. Đối với các hoạt động nhận thức, sáng tạo, hoạt động học tập, khi không có hứng thú sẽ làm mất đi động cơ học, kết quả học tập sẽ không cao, thậm chí xuất hiện cảm xúc tiêu cực. Vì vậy, việc tạo hứng thú học tập ở mỗi môn học là điều cần thiết. Vì nó sẽ góp phần khơi dậy tính năng động sáng tạo, khả năng tìm tòi, ham học hỏi, thích khám phá những điều mới lạ của người học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng hứng thú học tập các môn lý luận chính trị của sinh viên tại trường ĐHCN Việt – Hung

Các môn lý luận chính trị thực chất là các môn khoa học Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và Đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam. Ở các trường đại học, cao đẳng các môn lý luận chính trị là những môn học bắt buộc. Các môn học trên giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc hình thành ở người học những phẩm chất tốt đẹp, trực tiếp hình thành thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, đạo đức trong sáng, niềm tin, lý tưởng vững chắc và ý thức chấp hành pháp luật cho thể hệ công dân của đất nước. Đây là môn học giữ vai trò chủ chốt trong việc giáo dục ý thức và hành vi, góp phần hình thành và phát triển những phẩm chất và năng lực cần thiết của công dân trong xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Góp phần đào tạo những người lao động mới vừa

có tri thức khoa học, vừa có đạo đức, vừa có năng lực hoạt động thực tiễn, vừa có phẩm chất chính trị, vừa có ý thức trách nhiệm đối với cộng đồng, với gia đình và chính bản thân mình.

Hứng thú học tập các môn lí luận chính trị của sinh viên là thái độ hào hứng, thích thú của sinh viên khi học tập các môn lí luận chính trị, cùng với những hành động tích cực nhằm tiếp thu tri thức của môn học do sinh viên nhận thức được vị trí, vai trò và ý nghĩa thực tiễn của các môn lí luận chính trị, cũng như khả năng đem lại những khoái cảm cho bản thân sinh viên trong quá trình học tập các môn học này. Trong những năm gần đây đội ngũ giảng viên giảng dạy lí luận chính trị tại trường ĐHCN Việt – Hưng đã có nhiều cố gắng trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy, đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá sinh viên hướng tới nâng cao hứng thú học tập của sinh viên đối với môn học.

Tuy nhiên, trong thực tế còn khá nhiều sinh viên quan niệm, nhận thức chưa đúng về tầm quan trọng và ý nghĩa thực tiễn mà các môn học này mang lại. Khảo sát 200 SV K48 (năm học 2024-2025) tại trường với câu hỏi: “ Theo anh/chị: Các môn lí luận chính trị là môn học có ý nghĩa như thế nào?”, thu được kết quả như sau: Đặc biệt quan trọng 22/200(chiếm 11%), quan trọng 84/200 (42%), bình thường 50/200 (25%), không quan trọng 40/200(chiếm 20%), có 4/200(chiếm 2%) SV không có ý kiến. Một bộ phận không nhỏ sinh viên quan niệm các môn lí luận chính trị chỉ là môn học phụ, môn học điều kiện, chỉ cần học qua loa, tích lũy đủ số tín chỉ để ra trường cùng với đó do môn học có khối lượng kiến thức nhiều, với nhiều thuật ngữ, khái niệm trừu tượng khó học, khó hiểu... trong điều kiện sinh viên học môn học trong năm đầu khóa đào tạo cùng với việc giảng viên giảng dạy chưa làm tốt việc đổi mới phương pháp giảng dạy để phát huy tốt nhất tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học trong quá trình chiếm lĩnh tri thức. Điều này đã tạo ra tâm lý chán nản của người học, qua đó nhiều sinh viên học tập môn học chỉ để đối phó mà không có sự cố gắng, không có hứng thú, không thích học tập môn học. Kết quả khảo sát 200 SV K48 (năm học 2024-2025) tại trường với câu hỏi: “ Thái độ của anh/chị đối môn lí luận chính trị ”, thu được kết quả như sau: Thích học 76/200(chiếm 38%), không thích học 121/200 (60.5%), không có ý kiến 3/200 (1.5%).

Không hứng thú với nghiên cứu, học tập môn học là một trong những nguyên nhân cơ bản của tình trạng sinh viên bỏ giờ, thờ ơ với môn học cũng như kết quả học tập môn học thấp.

Đây là một trong những nguyên nhân cơ bản dẫn đến kết quả học tập lí luận chính trị của SV K48 chưa cao: tỉ lệ SV đạt loại khá, giỏi: 390/1100 (đạt 35,5%, trong đó SV đạt loại giỏi 18%); số SV đạt trung bình 680/1100 (61,8%); số SV yếu, kém 30/1100 (2,7%) .

2.2. Một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hứng thú học tập các môn lí luận chính trị của sinh viên Trường ĐHCN Việt - Hưng

2.2.1. Về phía sinh viên

Thứ nhất, sinh viên phải thay đổi từ nhận thức cho đến hành động.

Hiện nay, tình trạng phổ biến ở nhiều trường đại học, cao đẳng tại Việt Nam là sinh viên thường “chơi cả năm, học một tuần”. Dù vẫn đến lớp, nhưng nhiều sinh viên không thực sự tập trung học tập mà coi đó như thời gian giải trí. Việc học chủ yếu dồn vào kỳ thi cuối kỳ, dẫn đến hiện tượng bỏ học, trốn tiết, nhờ người học hộ, hoặc có mặt trên lớp nhưng làm việc riêng. Đặc biệt, với các môn lí luận chính trị, đa số sinh viên cho rằng đây chỉ là môn học điều kiện, mang tính lý thuyết khô khan, trừu tượng, không gắn với thực tiễn và không có giá trị thiết thực. Chính quan niệm sai lệch này khiến sinh viên thiếu động lực học tập, thờ ơ hoặc thậm chí phản ứng tiêu cực, từ đó ảnh hưởng trực tiếp đến kết quả học tập. Để cải thiện tình trạng này, yếu tố cốt lõi là khơi dậy hứng thú học tập. Muốn vậy, sinh viên cần thay đổi thái độ, xác định mục tiêu rõ ràng trong học tập. Đồng thời, giảng viên cũng giữ vai trò then chốt thông qua việc đổi mới phương pháp, truyền cảm hứng và giúp sinh viên nhận thấy giá trị thực tiễn của môn học, từ đó hình thành sự hứng thú và nâng cao kết quả học tập.

Thứ hai, sinh viên nên lựa chọn và xây dựng cho mình một phương pháp học phù hợp.

Do các môn lí luận chính trị được bố trí vào những kỳ đầu của khóa học nên sinh viên còn ảnh hưởng nặng nề bởi phương pháp học tập tại trường phổ thông. Hơn nữa khi giảng viên giảng dạy thay đổi phương pháp theo hướng lấy người học làm trung tâm, đòi hỏi sinh viên phải thích ứng với sự thay đổi này. Tuy nhiên, mỗi sinh viên lại có những đặc điểm khác nhau, khả năng khác nhau, hoàn cảnh khác nhau và thời gian khác nhau nên các phương pháp học tập của sinh viên cũng khác nhau. Việc xây dựng phương pháp học tập riêng phù hợp với mỗi cá nhân là việc làm cần thiết; nhưng phải dựa trên những đặc điểm tính cách riêng của mỗi người; phải chịu sự chi phối bởi nội dung cũng như đặc thù môn học. Xây dựng phương pháp học tập khoa học không những tăng hứng thú học tập môn học đó mà còn

cải thiện đáng kể kết quả học tập môn học. Đối với các môn lý luận chính trị không có phương pháp học tập nào hiệu quả hơn là phương pháp tự học, tự nghiên cứu, dùng kiến thức lý luận để lý giải những vấn đề nóng bỏng của thực tiễn cuộc sống. Muốn vậy, sinh viên cần phải dành thời gian tương xứng cho môn học, nghiên ngẫm kỹ càng nội dung kiến thức; sẵn sàng chia sẻ với giảng viên những nội dung, vấn đề phức tạp. Chỉ khi nào mỗi sinh viên cảm nhận được giá trị thiết thực mà kiến thức môn học lý luận chính trị mang lại thì khi đó sinh viên mới có hứng thú với môn học.

Thứ ba, sinh viên nên tạo cho bản thân thói quen trước khi lên lớp phải đọc sách, soạn bài và hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Lên lớp mới học, không có sự chuẩn bị trước là một thói quen đã ăn sâu vào suy nghĩ và hành vi của sinh viên từ khi còn học ở trường Trung học phổ thông. Để sinh viên có trách nhiệm với môn học, qua đó tạo hứng thú học tập môn học, cần thiết phải thay đổi thói quen của sinh viên theo hướng trước khi đến lớp để nghiên cứu, học tập một nội dung kiến thức sinh viên phải đọc giáo trình, tài liệu tham khảo và hoàn thành các nhiệm vụ được giao. Khi người học hoàn thành nhiệm vụ trước, khi vào lớp học tâm trạng sẽ rất thoải mái hoàn toàn không có áp lực gì. Bên cạnh đó, người học đã nắm được kiến thức cơ bản của nội dung buổi học cần giải quyết do đó tại lớp học sinh viên sẽ chủ động hơn, hiệu quả học tập sẽ cao hơn. Trong quá trình đọc tài liệu sinh viên cần lưu ý những chỗ nào khó hiểu phải dùng bút để gạch chân đánh dấu lại; khi lên lớp sinh viên có thể hỏi giảng viên hoặc bạn cùng lớp giải đáp. Khi hoàn thành những công việc này tại lớp, sinh viên sẽ có điều kiện cùng giáo viên chia sẻ, thảo luận những vấn đề thiết thực, nóng hổi của cuộc sống thực tiễn qua đó sinh viên sẽ thấy giá trị, ý nghĩa mà môn học đem lại. Điều này góp phần tạo ra hứng thú của sinh viên đối với môn học đồng thời nâng cao hiệu quả học tập môn học.

Thứ tư, sinh viên nên vận dụng những kiến thức của các môn lý luận chính trị để giải thích các sự vật, hiện tượng, những vấn đề mà cuộc sống đã và đang đặt ra.

Vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn cuộc sống là một trong những yêu cầu cơ bản của quá trình đào tạo. Đối với các môn lý luận chính trị là môn học có vị trí, vai trò cung cấp thế giới quan, phương pháp luận cho sinh viên việc vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn cuộc sống là việc rất cần thiết. Hơn nữa, để tạo ra hứng thú học tập đối với môn học thông qua việc làm cho sinh viên thấy được giá trị, ý nghĩa của môn học càng trở

nên quan trọng. Những vấn đề thực tiễn cuộc sống đặt ra là vô cùng phong phú, từ những vấn đề đơn giản ở góc độ nhỏ đến những vấn đề khó ở phạm vi rộng lớn, phức tạp; điều quan trọng là sinh viên phải vận dụng như thế nào? tức là sinh viên phải lựa chọn vấn đề phù hợp với kiến thức, nội dung được học, vấn đề phải phù hợp với khả năng của sinh viên. Việc vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn phải được giảng viên tiến hành thường xuyên, nghiêm túc; những vấn đề cá nhân sinh viên không giải quyết được cần được đưa ra thảo luận nhóm sinh viên hoặc giảng viên.

2.2.2. Về phía giảng viên

Thứ nhất, thay đổi phương pháp dạy học theo hướng tích cực lấy người học làm trung tâm

Việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực, lấy người học làm trung tâm được xem là yếu tố quan trọng giúp thay đổi thái độ và tạo hứng thú học tập cho sinh viên, đặc biệt với các môn lý luận chính trị. Trước đây, phương pháp “thầy đọc – trò chép” khiến sinh viên thụ động, ỷ lại, dẫn đến sự nhàm chán và thiếu sáng tạo. Nhằm khắc phục điều này, đội ngũ giảng viên đã chú trọng nghiên cứu, áp dụng các phương pháp hiện đại như thảo luận nhóm, nêu vấn đề, kể chuyện, đóng vai và đàm thoại. Cách tiếp cận này không chỉ giúp sinh viên hứng thú hơn mà còn rèn luyện nhiều kỹ năng thiết yếu cho công việc sau này, bao gồm làm việc nhóm, báo cáo và thuyết trình trước công chúng.

Bên cạnh đó, các giảng viên đã thường xuyên tổ chức thảo luận chuyên đề định kỳ theo các chủ điểm của môn học, khuyến khích sinh viên chủ động đào sâu kiến thức, tăng cường tư duy phản biện và phát triển khả năng hợp tác. Nhờ đó, các giờ học trở nên sinh động, hấp dẫn, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Đây là minh chứng rõ rệt cho hiệu quả của việc đổi mới phương pháp dạy học, vừa đáp ứng yêu cầu học thuật, vừa giúp sinh viên phát triển toàn diện.

Thứ hai, kết hợp giữa lý luận bài học với thực tiễn cuộc sống

Trong giảng dạy các môn lý luận chính trị, việc gắn kết nội dung bài học với thực tiễn giữ vai trò đặc biệt quan trọng, giúp khắc phục sự khô khan, trừu tượng và tạo không khí học tập sôi nổi, hấp dẫn. Nếu chỉ truyền đạt kiến thức từ giáo trình mà thiếu liên hệ với đời sống, sinh viên dễ nảy sinh tâm lý nhàm chán, thờ ơ. Ngược lại, khi giảng viên lồng ghép kiến thức lý luận với các sự kiện, hiện tượng kinh tế – xã hội hoặc các vấn đề gắn với đời sống sinh viên, người học sẽ nhận thấy giá trị thiết thực của môn học, hiểu rõ hơn ý nghĩa của tri thức trong việc lý giải và giải quyết các vấn đề thực tiễn.

Để làm được điều này, giảng viên cần tích cực học tập, nghiên cứu khoa học, thường xuyên cập nhật thông tin, đọc thêm nhiều tài liệu tham khảo nhằm bổ sung vốn hiểu biết và nâng cao cả trình độ lý luận lẫn thực tiễn. Việc lựa chọn dẫn chứng cũng đòi hỏi sự chuẩn bị công phu và nghệ thuật dẫn dắt khéo léo để khơi gợi hứng thú học tập. Những ví dụ giản dị như tục ngữ, ca dao hoặc các sự kiện thời sự nóng bỏng liên quan trực tiếp đến đời sống của sinh viên có thể tạo tác động mạnh mẽ. Thực tế tại Trường ĐHCN Việt – Hưng cho thấy, trong năm học 2015–2016 có tới 67% giảng viên thường xuyên sử dụng dẫn chứng thực tiễn, góp phần làm môn học trở nên sinh động và gần gũi hơn.

Thứ ba, tăng cường sự tương tác giữa người dạy và người học, tạo môi trường học tập dân chủ.

Để tăng hứng thú học tập môn học, nâng cao hiệu quả học tập và giảng dạy các môn lý luận chính trị cần có sự tương tác giữa người dạy và người học. Việc này một mặt giúp giảng viên có thể kiểm tra, đánh giá được trình độ hiểu biết của người học, phát hiện ra những lỗ hổng kiến thức mà sinh viên chưa nắm bắt được. Từ đó, nếu cần giảng viên có thể thay đổi phương pháp dạy học sao cho phù hợp trình độ nhận thức của người học. Nhằm giúp người học có thể nắm bắt được những kiến thức mà giảng viên muốn truyền đạt một cách hiệu quả nhất. Đồng thời, qua đây giảng viên cũng nắm bắt được tâm tư, suy nghĩ, mong muốn của sinh viên khi học tập môn học; những khó khăn mà sinh viên gặp phải khi học tập, nghiên cứu môn học. Muốn vậy, giảng viên phải tạo ra một môi trường học tập cởi mở, dân chủ, không gò bó với người học; luôn chú ý tới việc tạo ra bầu không khí tích cực đối với sinh viên ngay tại lớp; người giảng viên cũng cần có thái độ sẵn sàng chia sẻ, hỗ trợ sinh viên trong mọi thời gian, hoàn cảnh. Sự tương tác gần gũi giữa người dạy và người học sẽ tạo cơ hội, tiền đề để sinh viên thay đổi nhận thức về môn học qua đó góp phần tạo hứng thú học tập môn học tốt hơn.

Thứ tư, thay đổi hình thức kiểm tra, đánh giá người học.

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập là một khâu quan trọng trong quá trình đào tạo và được diễn ra đối với tất cả các môn học, học phần. Đối với các môn học lý luận chính trị trong kiểm tra, đánh giá thay vì ra câu hỏi tự luận để sinh viên ngồi viết câu trả lời giảng viên nên thay đổi theo hướng đánh giá đúng thực lực của người học, chú trọng đánh giá các kỹ năng của sinh viên, thái độ học tập và giá trị mà môn học đem lại bằng những câu hỏi mở như đánh giá thường xuyên, đánh giá thông qua bài tiểu luận, bài tập nhóm, khuyến khích sinh viên đánh giá lẫn nhau, riêng đánh giá kết thúc học phần phải thực hiện thông qua trắc nghiệm khách quan hoặc vấn đáp. Nội dung đánh giá vừa phải bảo đảm đúng, đủ nội dung chính kiến thức môn học, vừa phải hướng tới các vấn đề thiết thực, gần gũi và gần gũi với cuộc sống, với sinh viên; sinh viên phải vận dụng kiến thức đã học để luận giải. Như vậy, vừa có thể đánh giá được trình độ hiểu biết của người học. Đồng thời, đánh giá được khả năng vận dụng những tri thức mới của bài học để giải quyết những vấn đề mà cuộc sống đã và đang đặt ra. Việc đánh giá như vậy sẽ làm thay đổi thái độ của người học đối với môn học, người học sẽ thấy được ý nghĩa, giá trị thiết thực của kiến thức các môn lý luận chính trị mang lại cho họ; từ đó sinh viên sẽ thấy mình cần có trách nhiệm hơn đối với môn học và kết quả học tập môn học của mình. Quá trình đánh giá phải được giảng viên thực hiện thường xuyên, khách quan, có thưởng phạt xứng đáng.

III. KẾT LUẬN

Như vậy, tạo hứng thú học tập là vấn đề đặc biệt quan trọng đối với sinh viên khi học tập các môn lý luận chính trị. Điều này xuất phát từ nội dung kiến thức môn học trừu tượng, mang tính khái quát cao; đồng thời xuất phát từ mục đích, yêu cầu đổi mới phương pháp giảng dạy nhà trường đang triển khai hiện nay. Tuy nhiên, đây là công việc khó khăn, cần thời gian, sự kiên trì của cả giảng viên giảng dạy và sinh viên khi học tập; đòi hỏi phải được thực hiện thường xuyên với quyết tâm cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Hoàng Hiếu (2016). *Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy Lý luận Mác - Lênin cho sinh viên Trường Đại học Công nghiệp Việt - Hưng*. Đề tài khoa học công nghệ, Trường Đại học Công nghiệp Việt - Hưng.
- [2] Nguyễn Quang Uẩn(chủ biên), (1997), *Tâm lý học đại cương*, Nxb ĐHQGHN.
- [3] Đào Thị Thủy Loan (2014), *Một số giải pháp nhằm đổi mới phương pháp dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin*, Nxb Đại học Tây Bắc.
- [4] Nguyễn Hoàng Hiếu(2016). *Phát huy tính tích cực trong giảng dạy Lý luận chính trị tại Trường Đại học công nghiệp Việt – Hưng hiện nay*, Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 11, tr 215-218.
- [5] Hồ Văn Đức(2024), *Thực trạng hứng thú học tập các môn lý luận chính trị của sinh viên Trường Đại học công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh*, Tạp chí Khoa học và Công nghệ, số 69A. tr 125 – 138.